

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор
Національного технічного
університету України
«Київський політехнічний інститут»

_____ М.З.Згуровський

« ____ » _____ 20__ р.

СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ НТУУ «КПІ»
перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
ступінь «бакалавр»

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 05 Соціальні та поведінкові
науки

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 054 Соціологія

РОЗРОБНИКИ СТАНДАРТУ

Голова науково-методичної підкомісії зі спеціальності 054 Соціологія:

*Кутуєв Павло Володимирович, д.соц.н., проф.,
завідувач кафедри соціології* _____

Члени науково-методичної підкомісії зі спеціальності 054 Соціологія:

Багінський Андрій Владиславович, к.пол.н., викладач кафедри соціології _____

Єнін Максим Наїмович, к.соц.н., доцент кафедри соціології _____

Коржов Геннадій Олександрович, к.соц.н, доцент кафедри соціології _____

Макаренко Дарья Володимирівна, старший викладач кафедри соціології _____

Пиголенко Ігор Вікторович, к.філос.н., доцент кафедри соціології _____

*Якубін Олексій Леонідович, к.пол.н., старший викладач кафедри
соціології* _____

Голова науково-методичної комісії з галузі знань 05 Соціальні
та поведінкові науки:

*Мельниченко Анатолій Анатолійович, к.філос.н., доц.,
декан факультету соціології і права* _____

УЗГОДЖЕНО:

Начальник навчально-методичного управління

_____ С.П. Гожій

«__» _____ 20__ р.

Стандарт вищої освіти розглянуто й ухвалено
Методичною радою університету
(протокол від «__» _____ 20__ р. № __)

Голова Методичної ради

_____ Ю.І. Якименко

Вчений секретар Методичної ради

_____ В.П. Головенкін

Цей Тимчасовий стандарт діє до уведення в дію офіційно затвердженого Стандарту вищої освіти України.

ЗМІСТ

1. Загальна характеристика	3
2. Галузь використання	4
3. Нормативні посилання	4
4. Визначення	5
5. Позначення і скорочення	5
6. Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти	5
7. Компетентності випускника та нормативний зміст підготовки.....	5
8. Форми випускної атестації здобувачів вищої освіти	11
9. Вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості.....	11

1. Загальна характеристика

<i>Рівень вищої освіти</i>	Перший (бакалаврський) рівень
<i>Ступінь, що присвоюється</i>	Бакалавр
<i>Назва галузі знань</i>	05 Соціальні та поведінкові науки
<i>Назва спеціальності</i>	054 Соціологія
<i>Обмеження щодо форм навчання</i>	Немає
<i>Кваліфікація освітня, що присвоюється</i>	Бакалавр з соціології
<i>Кваліфікація в дипломі</i>	Кваліфікація освітня Бакалавр з соціології Кваліфікація професійна Соціолог
<i>Опис предметної області</i>	<p>Область професійної діяльності включає освіту; науку, культуру; соціальну сферу; соціальне забезпечення; економіку; політику.</p> <p>Узагальненим об'єктом професійної діяльності виступають: дослідження соціальних систем (від мікро- до глобального рівнів) та їхніх підсистем, соціальних процесів та структур на мікро-, мезо-, макро- та глобальному рівнях, соціополітичні та соціокультурні процеси та структури, соціальні спільності та соціальні відносини всередині цих спільностей та між ними, громадська думка, а також результати та способи впливу на неї.</p> <p>Ефективна організація підготовки фахівця за спеціальністю «Соціологія» полягає у поєднанні теоретичних знань та практичних навичок діяльності.</p> <p>Поглиблені знання з ключових соціологічних теорій та теоретико-методологічних підходів, принципів та механізмів функціонування соціальних об'єктів та процесів, теоретичних, методологічних та процедурних основ проведення емпіричних соціологічних досліджень, методів обробки та аналізу соціологічної інформації, методик оцінки характеристик різноманітних соціальних об'єктів та процесів, методів соціального прогнозування та моделювання, що спрямовані на можливість практичного застосування отриманих теоретичних знань.</p> <p>Вивчення програм обробки даних, методів аналізу та інтерпретації даних з використанням сучасних спеціалізованих програмних продуктів, формування навичок презентації отриманих результатів.</p>
<i>Академічні права випускників</i>	Можливість продовження освіти на другому (магістерському) рівні вищої освіти.
<i>Професійні права випускників</i>	Можливість працювати на посадах: фахівець з соціології, помічник соціолога, асистент соціолога, лаборант.

2. Галузь використання

Цей стандарт установлює:

– професійне призначення й умови використання випускників вищих навчальних закладів певної спеціальності та рівня вищої освіти у вигляді переліку первинних посад та типових задач діяльності;

– вимоги до результатів освіти випускників вищих навчальних закладів у вигляді переліку здатностей та умінь вирішувати задачі діяльності; вимоги до атестації якості освіти та професійної підготовки випускників вищих навчальних закладів;

– відповідальність за якість освіти та професійної підготовки.

Основними користувачами стандарту є:

– професорсько-викладацький склад вищих навчальних закладів;

– студенти, які засвоюють відповідну програму підготовки;

– керівництво навчальних закладів;

– особи, які проходять випускну атестацію після закінчення навчання у вищих навчальних закладах;

3. Нормативні посилання

У цьому стандарті є посилання на такі нормативні документи:

– Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII «Про вищу освіту»;

– Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 «Про затвердження національної рамки кваліфікацій»;

– Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.15 року № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти»;

– Класифікація видів економічної діяльності : ДК 009:2010. – На заміну ДК 009:2005 ; Чинний від 2012-01-01. – (Національний класифікатор України);

– Класифікатор професій : ДК 003:2010. – На заміну ДК 003:2005 ; Чинний від 2010-11-01. – (Національний класифікатор України);

– Областио бразования и профессиональной подготовки 2013 (МСКО-О 2013): Сопроводительное руководство к Международной стандартной классификации образования 2011. – Институт статистики ЮНЕСКО, 2014. – Режим доступа : <http://www.uis.unesco.org/Library/Documents/iscfed-f-2013-fields-of-education-training-2014-rus.pdf>;

– Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти. – К. : Ленвіт, 2006. – 35 с. ISBN 966-7043-96-7;

– Національний освітній глосарій: вища освіта / 2-е вид., перероб. і доп. / авт.-уклад. : В. М. Захарченко та ін. / За ред. В. Г. Кременя. – К. : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2014. – 100 с. ISBN 978-966-2432-22-0.

4. Визначення

У цьому стандарті використано терміни та відповідні визначення, що подані у Законі України «Про вищу освіту» та Національному освітньому глосарію: вища освіта.

5. Позначення і скорочення

У цьому стандарті використані наступні позначення і скорочення:

– ЄКТС (European Credit Transfer and Accumulation System) – Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система;

6. Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти

Обсяг освітньої програми для здобуття ступеня вищої освіти *бакалавра* дорівнює 240 кредитів ЄКТС на базі повної загальної середньої освіти.

7. Компетентності випускника та нормативний зміст підготовки

Даний Стандарт передбачає підготовку фахівців зі ступенем вищої освіти *бакалавра* і має за мету:

а) формування інтегральної компетентності – Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів соціологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов;

б) формування загальних компетентностей:

- системних;
- інструментальних;
- соціально-особистісних;

в) формування професійних за видами діяльності:

- проектна;
- виробничо-прикладна;
- організаційно-управлінська;
- науково-дослідна.

7.1. Системні компетентності та нормативний зміст підготовки

<i>Код</i>	<i>Системні компетентності</i>	<i>Нормативний зміст підготовки</i>
СК-1	Здатність вчитися, здобувати нові знання, уміння, у тому числі в галузі, відмінної від професійної	ЗНАННЯ <ul style="list-style-type: none">• базових принципів навчання, організації пізнавальної діяльності, здобування нових професійних умінь і навичок;• соціально-психологічних механізмів адаптації індивідуума до нових соціальних умов життєдіяльності;
СК-2	Здатність застосовувати професійні знання й уміння на практиці	
СК-3	Здатність гнучко адаптуватися до різних професійних ситуацій,	

<i>Код</i>	<i>Системні компетентності</i>	<i>Нормативний зміст підготовки</i>
	проявляти творчий підхід, ініціативу	<ul style="list-style-type: none"> • основ науково-дослідницької діяльності, методології, проведення соціологічних досліджень; • організаційно-правових і соціально-психологічних умов успішного здійснення трудової діяльності автономно і в команді. <p>УМІННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> • самостійно опановувати нову галузь знань, відмінну від основної професійної, набувати нових знань, вмінь і навичок, необхідних для отримання додаткової суміжної або нової кваліфікації; • вільно користуватись українською та іноземною мовами як засобами ділового та професійного спілкування; перекладати, редагувати та писати професійні тексти; • працювати самостійно і в малій групі (у команді); • вести науково-дослідницьку діяльність самостійно і в команді; • гнучко адаптуватися до різних професійних ситуацій, проявляти творчий підхід, ініціативу.
СК-4	Здатність критично оцінювати й переосмислювати накопичений досвід (власний і чужий), аналізувати свою професійну й соціальну діяльність	
СК-5	Здатність вести дослідницьку діяльність, включаючи аналіз проблем, постановку цілей і завдань, вибір способу й методів дослідження, а також оцінку його якості	
СК-6	Здатність організовувати свою діяльність, працювати автономно та у команді	

7.2. Інструментальні компетентності та нормативний зміст підготовки

<i>Код</i>	<i>Інструментальні компетентності</i>	<i>Нормативний зміст підготовки</i>
ІК-1	Здатність вирішувати проблеми із використанням системного аналізу, синтезу та інших методів	<p>ЗНАННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> • загальних методів наукового пізнання, основ системного аналізу; • базових положень сучасних фундаментальних теорій у галузі природничих, соціально-поведінкових наук; • принципів наукової організації праці та раціонального використання часу; • різних джерел необхідної науково-професійної інформації, їх характеру, змістовної наповненості, переваг і недоліків;
ІК-2	Здатність працювати з інформацією: знаходити, оцінювати й використовувати інформацію з різних джерел, необхідну для рішення наукових і професійних завдань	

<i>Код</i>	<i>Інструментальні компетентності</i>	<i>Нормативний зміст підготовки</i>
ІК-3	Здатність використовувати у професійній діяльності базові знання у галузі природничих і соціально-поведінкових наук	<ul style="list-style-type: none"> • принципів та механізмів налагодження ефективної комунікації, попередження конфліктів та конструктивного вирішення конфліктів сучасних інформаційних та освітніх технологій; • сучасних математико-статистичних й статистичних методів збирання, обробки та аналізу інформації відповідного змісту. <p>УМІННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> • творчо використовувати сучасні фундаментальні теорії у галузі природничих, соціально-поведінкових наук; • застосовувати принципи наукової організації праці та раціонального використання часу в професійній діяльності, в т.ч. в командній роботі; • знаходити, збирати, обробляти, інтерпретувати інформацію, генерувати відсутню інформацію; • будувати комунікацію, виходячи із цілей і ситуації спілкування, попереджувати та конструктивно вирішувати конфліктні ситуації; • висловлювати судження з відповідних соціальних, наукових або етичних проблем; • використовувати комп'ютерне програмне забезпечення із обробки та аналізу соціально-економічної інформації в професійній діяльності; • грамотно організувати комунікацію (у тому числі міжкультурну), виходячи із цілей і ситуації спілкування.
ІК-4	Здатність грамотно будувати комунікацію, виходячи із цілей і ситуації спілкування	

7.3. Соціально-особистісні компетентності та нормативний зміст підготовки

Соціально-особистісні компетентності		
СОК-1	Здатність відповідально приймати рішення з урахуванням соціальних, і етичних цінностей та правових норм	<p>ЗНАННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> • основ міжособистісної взаємодії; • основ побудови багатовимірної комунікації; • базових теорій комунікації;
СОК-2	Здатність грамотно будувати комунікацію, виходячи із цілей і ситуацій спілкування	

СОК-3	Здатність здійснювати виробничу або прикладну діяльність у міжнародному середовищі	<ul style="list-style-type: none"> • особливостей прийняття колективного рішення; • основних загальнолюдських цінностей; • основних міжетнічних конфліктів; • основ ділового та міжнародного листування; <p>УМІННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> • виражати свої почуття у рамках етикету; • сприяти груповій взаємо-підтримці в колективі; • контролювати власний емоційний стан; • ідентифікувати, визнавати та намагатись виправити помилки; • прагнути до самовдосконалення; • підтримувати комфортний морально-психологічний клімат в колективі; • підтримувати корпоративну культуру; • дотримуватись базових правил ділового етикету; • сприймати та враховувати критику та поради.
СОК-4	Здатність усвідомлювати й урахувати соціокультурні розходження в професійній діяльності	
СОК-5	Здатність до усвідомленого визначення цілей у професійному й особистісному розвитку	
СОК-6	Здатність до соціальної взаємодії, до співробітництва й розв'язання конфліктів	
СОК-7	Здатність підтримувати загальний рівень фізичної активності й здоров'я для ведення активної соціальної й професійної діяльності	
СОК-8	Здатність транслювати норми здорового способу життя, захоплювати своїм прикладом	
СОК-9	Здатність орієнтуватися в системі загальнолюдських цінностей і цінностей світової й вітчизняної культури, розуміти значення гуманістичних цінностей для збереження й розвитку сучасної цивілізації	
СОК-10	Здатність відповідально приймати рішення з урахуванням соціальних, і етичних цінностей та правових норм	

7.4. Професійні компетентності та нормативний зміст підготовки

Код	Професійні компетентності	Нормативний зміст підготовки
Проектна діяльність		
ПК-1	Здатність планувати діяльність	<p>ЗНАННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> • характеристик проектної діяльності; • способів презентації матеріалу; • особливостей комунікації з зовнішнім середовищем та всередині соціальної групи; • типових різновидів соціологічних проектів <p>УМІННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> • ставити цілі проектної діяльності • реалізовувати навички комунікації з учасниками проекту; • презентувати особисті результати; аргументовано відстоювати свою точку зору
ПК-2	Здатність виконувати покладені функції в межах проекту	
ПК-3	Здатність проявляти наукову ініціативу	
ПК-4	Здатність розробляти презентацію проекту	
ПК-5	Здатність підтримувати комунікацію з членами проектної групи	

Виробничо-практична діяльність		
ПК-6	Здатність проводити соціологічні дослідження;	<p>ЗНАННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> загальної, галузевих та спеціальних соціологічних теорій та принципів їх практичного втілення; методів та процедур соціологічного дослідження; структури та функцій соціальних інститутів чинників модернізації соціальних процесів <p>УМІННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> використовувати методи роботи з базами даних; аналізувати соціальні процеси; вивчати громадську думку; критично оцінювати інформацію.
ПК-7	Здатність аналізувати соціальні ефекти діяльності інститутів суспільства	
ПК-8	Здатність прогнозувати розвиток соціальних процесів	
ПК-9	Здатність виявляти соціальну проблематику суспільних процесів	
Організаційно-управлінська діяльність		
ПК-10	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	<p>ЗНАННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> технологій розробки та прийняття управлінських рішень; технологій управління організаційними конфліктами; технологій управління персоналом організації; теорій мотивації; теорій та стилів лідерства; культури ділового спілкування; побудови організацій, їх цілей, структури, типології; технологій управління персоналом організації; структури та видів корпоративної культури; кодексу професійної етики соціолога; особливостей кадрової політики. технологій PR в управлінні організацією; <p>УМІННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> визначати найбільш ефективні стилі управління в різних типах організацій; оцінювати мотиваційний фон персоналу організації, рівня конфліктності в колективі; виявляти рівень згуртованості колективу організації, а також неформальних груп, лідерів та аутсайдерів; володіти технологією розробки та впровадження управлінського рішення;
ПК-11	Здатність брати участь у розробці та управлінні проектами.	
ПК-12	Здатність виявляти ініціативу та лідерські якості.	
ПК-13	Здатність оцінювати та забезпечувати якість робіт, що виконуються.	
ПК-14	Здатність діяти на основі професійно-етичних міркувань (мотивів).	

		<ul style="list-style-type: none"> • застосувати соціологічні методи аналізу міжособистісних відносин в колективі • використовувати технології PR в управлінні організацією.
--	--	--

Науково-дослідна діяльність		
ПК-15	Здатність формулювати цілі, ставити конкретні завдання наукових досліджень в різних сферах соціології з використанням передового вітчизняного і зарубіжного досвіду проведення фундаментальних і прикладних наукових розвідок	<p>ЗНАННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> • фундаментальних основ структури соціологічної теорії, її ключових понять, підходів, проблем, альтернатив, класичних і сучасних «великих текстів», авторів; • історії соціологічної теорії та науково-дослідницької діяльності в царині соціальних наук; • сучасних дискусій та рефлексій щодо досліджень соціального, політичного, культурного, економічного, наукового життя; • ключових підходів, методологій, методів і методик проведення соціологічних досліджень; • алгоритмів організації і проведення соціологічного дослідження; • правил представлення основних результатів наукових досліджень для різних цільових аудиторій. <p>УМІННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> • володіти основними соціологічними теоріями і поняттями, як інструментами соціологічних досліджень; • вміти розрізняти соціологічний аргумент від емпіричного факту; • проводити і організовувати самостійно і з командою соціологічні дослідження в різних сферах життя і практики; • використовувати сучасні методи збору і обробки емпіричної соціологічної інформації; • отримувати самостійно нові навички та вміння; • володіти методиками представлення і захисту своїх наукових результатів.
ПК-16	Здатність вирішувати конкретні наукові завдання за допомогою основних кількісних і якісних методів з використанням сучасного програмного забезпечення та інтернет-технологій	
ПК-17	Здатність створювати, брати участь в розробці і оформленні професійної науково-технічної документації, науково-дослідних звітів, рапортів, презентувати звіти соціологічних досліджень з урахуванням ключових цільових аудиторій та специфіки масової комунікації	

8. Форми випускної атестації здобувачів вищої освіти

Випускна атестація проводиться на основі аналізу успішності навчання, оцінювання якості вирішення здобувачами вищої освіти задач діяльності, що

передбачені даним Стандартом та рівня сформованості компетентностей, зазначених у розділі 7.

Нормативна форма випускної атестації: дипломна робота та комплексний іспит.

9. Вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості

<i>Принципи та процедури забезпечення якості освіти</i>	Визначені та легітимізовані у відповідних документах
<i>Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм</i>	Визначені та легітимізовані у відповідних документах
<i>Щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти</i>	Семестрова атестація, ректорський контроль
<i>Підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників</i>	Стажування або проходження курсів підвищення кваліфікації з одержання відповідного підтверджуючого документа (не рідше 1 разу на 5 років), або шляхом захисту дисертації, отримання вченого звання
<i>Наявність необхідних ресурсів для організації освітнього процесу</i>	Навчально-методичне, матеріально технічне та кадрове забезпечення відповідно до ліцензійних вимог
<i>Наявність інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом</i>	Визначені та легітимізовані у відповідних документах
<i>Публічність інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації</i>	Розміщення у відкритому доступі на сайтах: http://kpi.ua http://fsp.kpi.ua , www.sociology.kpi.ua неупередженої й об'єктивної інформації – як кількісної, так і якісної – щодо пропонованих освітніх програм, ступенів вищої освіти та кваліфікацій, очікуваних результатів
<i>Запобігання та виявлення академічного плагіату</i>	Перевірка на плагіат і розміщення матеріалів навчальної і наукової діяльності студентів і науково-педагогічних працівників на веб-ресурсах навчального закладу у відкритому доступі